

Goleniów

gmina: Goleniów, powiat: goleniowski

Goleniów to duże miasto w województwie zachodniopomorskim, siedziba władz powiatu, miasta i gminy. Leży na Równinie Goleniowskiej będącej częścią Pobrzeża Szczecińskiego. Miasto znajduje się na skraju Puszczy Goleniowskiej. Przez Goleniów przepływają: jedna z najdłuższych rzek Pomorza Zachodniego Ina oraz wpadające do niej: Wiśniówka oraz Struga Goleniowska.

Goleniów położony jest 35 km na północny wschód od Szczecina, 26 km od Nowogardu, 35 km od Stargardu Szczecińskiego, 121 km od Koszalina, 78 km od Świnoujścia. Odległość do Morza Bałtyckiego w linii prostej wynosi ok. 50 km.

Miasto leży na dawnym skrzyżowaniu dróg krajowych nr 3 (obwodnica zachodnia) oraz 6 (obwodnica północna). W okolicach Łozienicy znajduje się bezkolizyjny wjazd i zjazd z obwodnicy, podobnie w okolicach Domastryjewa i Modrzewia. W roku 2006 wybudowano wiadukty na drogach wylotowych do Lubczyny i Świnoujścia. Przez centrum Goleniowa przebiega również droga wojewódzka nr 113, łącząca Świętą z Maszewem i Łęczycą. Oprócz dróg krajowych i wojewódzkich miasto posiada dogodne połączenia drogowe ze Stargardem (przez dzielnicę Helenów), Stawnem i Marszewem.

Miasto posiada połączenia autobusowe z większością większych miast Pomorza (Szczecin, Koszalin, Kołobrzeg) oraz innymi (Gorzów Wielkopolski, Poznań). Goleniów jest również ważnym miejscem postoju pojazdów lokalnych firm transportowych, wożących mieszkańców miasta najczęściej do Szczecina.

Planowana jest budowa przeprawy mostowej przez Odrę Police - Świętą, nad Domiążą, łączącej Goleniów i Świętą z miastem Police i planowaną obwodnicą zachodnią Szczecina - połączenie z lewobrzeżną częścią Szczecina, północną częścią powiatu polickiego i przejściami granicznymi w Lubieszynie i Kołbaskowie w powiecie polickim.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

DATA UTWORZENIA

01.12.2019

HERB:

LICZBA MIESZKAŃCÓW

22 776 (31.12.2014)

KODY POCZTOWE

72-100

PRAWA MIASTA

TAK

PRAWA GMINY

TAK

PRAWA POWIATU

TAK

SYSTEM IDENTYFIKATORÓW I NAZW
MIEJSCOWOŚCI (SIMC)

978929

Nawiguj

Pokaż na mapie

[Dodaj do planu podróży](#)

W mieście znajduje się stacja kolejowa Goleniów leżąca przy linii kolejowej nr 401, łączącej port w Świnoujściu ze Szczecinem i południem kraju. Poza okresem wakacyjnym zatrzymuje się tu jeden pociąg Tanich Linii Kolejowych zapewniający połączenie z Poznaniem, Warszawą, i Krakowem. Lokalne pociągi kursują przez miasto ze Szczecina do Świnoujścia, Kamienia Pomorskiego lub Kołobrzegu. Na początku lat 90. zlikwidowano połączenie kolejowe z Maszewem. Obecnie torowisko, po którym jeździły te pociągi, zostało rozebrane, a w jego miejscu przebiega ścieżka rowerowa.

W odległości ok. 5 km na północny wschód od centrum miasta (na terenie sołectwa Glewice) znajduje się międzynarodowy Port Lotniczy Szczecin-Goleniów im. NSZZ „Solidarność”, oferujący stałe połączenia lotnicze z: Warszawą, Bergen, Dublinem, Liverpooliem, Londynem, Oslo i Stavanger. W ofercie są także loty czarterowe i sezonowe. Roczna przepustowość terminalu lotniczego wynosi 1 milion pasażerów. Terminal jest przystosowany do wymogów UE. Obecnie w porcie lotniczym lądują również przewoźnicy tanich linii lotniczych (m.in. Wizzair, Ryanair). Dla wygody pasażerów uruchomiono przystanek kolejowy Port Lotniczy Szczecin Goleniów, obsługujący kursowanie pociągów na lotnisko ze Szczecina Głównego i Kołobrzegu.

Goleniów jest dziesiątym ośrodkiem miejskim województwa (pod względem liczby ludności). Miasto zajmuje obszar 12,5 km².

Nazwa Golinog (Goleniów) została po raz pierwszy wymieniona w źródłach pisanych w roku 1220. Nazwa Golinog mogła oznaczać golinę, czyli polanę, miejsce bezdrzewne. Kolejne wzmianki o osadzie pochodzą z lat 1248 (Golenoge) i 1255 (Golnowe). W pierwszym okresie po zakończeniu II wojny światowej miasto nosiło zaczerpniętą z przedwojennych polskich map nazwę Gołonóg, używano także nazwy Golanowo. Obecną nazwę wprowadzono rozporządzeniem ministrów Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych z dnia 7 maja 1946 r.

Herb miasta i gminy Goleniów przedstawia dwa żółte, odwrócone do siebie grzbietami półksiężyce oraz cztery białe gwiazdy na

ciemnoniebieskim tle. Według legendy mają one oznaczać lustrzane odbicie księżyca i dwóch gwiazd, jakie zobaczył książę Barnim I w wodzie w miejscu, w którym miał założyć Goleniów. Dawny herb Goleniowa związany był z jego tradycjami żeglarskimi i handlowymi oraz nawiązywał do położenia w Puszczy Goleniowskiej i przynależności do Pomorza. Przedstawiał on rzekę Inę, po której płynęła łódź, z której wyrastał dąb, na którym siedział czerwony gryf, symbol Pomorza. Obydwa herby można w Goleniowie oglądać po obu stronach wieżyczki, wkomponowanej w mury obronne nieopodal Bramy Wolińskiej. Flaga miasta i gminy Goleniów to prostokątny płat tkaniny w kolorze ciemnoniebieskim. W lewym górnym rogu herb miasta i gminy bez tarczy herbowej. Goleniów posiada również hejnał. Jego kompozytorem jest twórca muzyki poważnej i sakralnej oraz pedagog, Marek Jasiński.

Dzieje historyczne obszarów obecnie zajmowanych przez Goleniów sięgają czasów prehistorycznych. Pojawiły się wówczas tutaj pierwsze rolnicze grupy ludzi z kręgu kultur ceramiki wstęgowej, a następnie kultury łużyckiej. Na podstawie dużej ilości znalezisk można przypuszczać, iż do wczesnego średniowiecza istniała tutaj ciągłość osadnicza. W okresie X w. nad rzeką Iną istniała osada palowa. Powstała ona w zakolu rzeki i dostarczała książętom szczecińskim miód, dziegieć, ryby, smołę. Osada była ważnym punktem handlowym na szlaku wodnym i lądowym. Obok niej znajdował się strażniczy gródek. Rozwój tego ośrodka zaowocował lokacją miasta na prawie magdeburskim przez księcia Barnima I w roku 1268. Nowo powstałe miasto uzyskało przywileje (możliwość żeglugi bez ograniczeń, samorząd, zwolnienia celne oraz obszary gruntów ornych i lasów rozciągających się aż do ujścia Odry). W 1314 r. Goleniów uzyskał lubeckie prawa miejskie za sprawą księcia Ottona I, a dalszy rozwój handlu spowodował przyłączenie miasta do Hanzy w roku 1368. Aktywność marynarzy i kupców z Goleniowa wywoływała konflikty ze Szczecinem, który dążył do zmonopolizowania żeglugi na Odrze. Z Goleniowem współpracował Stargard Szczeciński, którego statki bez przeszkód pokonywały Inę. Pierwszy większy spór między miastami został rozstrzygnięty na korzyść Goleniowa i Stargardu w 1397 r.

Późne średniowiecze było okresem szybkiego rozwoju miasta. Bogacenie się jego mieszkańców na handlu i rzemiośle (powstawały coraz liczniej cechy) przyniosło wymierne skutki w postaci rozbudowy substancji miejskiej. Miasto zostało otoczone murami miejskimi z kamienia i cegły. W murach znajdowało się wiele baszt oraz cztery bramy: Wolińska (zachowała się do dziś), Młyńska, Szczecińska i Stargardzka. W 1386 r. miasto uzyskało przywilej bicia własnej monety zwanej Białym Groszem Goleniowskim. W XV w. wybudowano również Dom Żeglarza (związki z handlem wodnym) oraz kościół farny pw. św. Katarzyny. W XV w. miasto umocniło swoją pozycję. W okresie przynależności do Księstwa Pomorskiego miasto w dalszym ciągu przeżywało czas prosperity. Rozwijał się port rzeczny, rozbudowano także przystań w Inoujściu. Jego rangę podnosiła komora celna. Z wypisu z rejestrów celnych wynika, że przez miasto przechodziła ogromna ilość towarów, przynosząca mu ogromne korzyści. Jednocześnie Goleniów był centralnym ośrodkiem dla okolicznych wsi, gdyż pośredniczył w wymianie handlowej. Wielodniowe jarmarki goleniowskie, szczególnie te związane z handlem bydła i zbożem, znane były na całym Pomorzu. Transakcji handlowych zbożem dokonywano nie tylko w mieście, ale i w okolicznych wsiach, dokąd po zboże przybywali kupcy z innych miast pomorskich.

Okres złotego wieku Goleniowa zakończył się w XVI w. po serii znacznych pożarów i epidemii chorób. Wiek XVII nie zapisał się na kartach dziejowych goleniowskiego ośrodka miejskiego najlepiej. Był to czas wojen, epidemii, biedy i głodu. Początkowo swoje piętno zniszczenia odcisnęła wojna trzydziestoletnia (1618–1648). Działania wojenne i rabunki załamały gospodarkę Goleniowa, upadła żegluga i rzemiośle. Pokój westfalski w 1648 r. przyznał miasto Szwecji, pod której władaniem znajdowało się do 1679 r. Wówczas Szwedzi sprzedali Goleniów za 50 tys. talarów Brandenburgii. Cztery lata później ponownie wrócili tu Szwedzi, którzy wycofali się dopiero w 1720 r. na mocy traktatu sztokholmskiego, kończącego wojnę północną. Swoje panowanie rozpoczęły Prusy. Okres pruski to odbudowa miasta. Obok dawnej osady Wyk powstały nowe przedmieścia, ratusz, spichlerze, szpitale, szkoła. W 1830 r. miasto zostało połączone ze Szczecinem drogą bitą, a w

1870 r. kolejną (Szczecin Dąbie). Kolejne połączenia kolejowe prowadziły do Gryfic (1882), Wolina i Świnoujścia (1892) oraz Kołobrzegu i Maszewa. Duże części miasta zostały skanalizowane, wybudowano nowe budynki: szkołę i pocztę (przetwały do dziś).

Na przełomie XIX i XX w. w mieście rozwinął się przemysł drzewny, głównie meblarski, co wiązało się z położeniem w Puszczy Goleniowskiej. W 1913 r. powstała fabryka mebli. Wybuch II wojny światowej nie stanowił dla niemieckich mieszkańców zagrożenia, a ich życie codzienne nie zmieniło się znacznie w trakcie kolejnych lat wojny. Jedynie więzienie w Goleniowie (tzw. Zuchthaus Gollnow) okryło się złą sławą. Było bowiem miejscem kaźni i pracy wielu niemieckich więźniów politycznych, polskich jeńców wojennych i robotników przymusowych. Został w nim zamęczony proboszcz rzymskokatolickiej parafii w Borzysławcu ks. Albert Hirsch, za publiczne głoszenie antypaństwowych tez i pomoc polskim robotnikom przymusowym. Sytuacja ludności niemieckojęzycznej (dotychczas bezpieczna) zmieniła się w trakcie ofensywy zimowej w 1945 r. Na początku marca 1945 r. miasto zostało zdobyte przez Armię Czerwoną. W trakcie walk zniszczone zostały m.in. ratusz i szpital oraz duża część starówki i większość kościoła św. Katarzyny. Zniszczenia objęły obszar około 60–65% powierzchni miasta.

Ożywienie gospodarcze w okresie PRL pociągnęło za sobą rozwój społeczny. Miasto w szybkim czasie powiększało się. W 1954 dołączono do niego osiedle Helenów. W 1968 r. z miasta został wydzielony obszar o powierzchni 4200 ha z miejscowościami: Domastryjewo, Inina, Ininka, Janiszewo, Krzewno, Twarogi, Zabród i Żółwia. Budowano nowe szkoły, domy kultury, parki, osiedla mieszkaniowe, dworzec kolejowy i port lotniczy. Rozwijał się przemysł drzewny, spożywczy, a po odzyskaniu niezależności w 1989 r. usługi i drobny przemysł. W 1987 r. na goleniowskim lotnisku gościł papież Jan Paweł II.

Obecnie Goleniów jest ośrodkiem przemysłowym o znaczeniu lokalnym. Leży na obszarze Szczecińskiego Okręgu Przemysłowego. W mieście funkcjonują przedsiębiorstwa przemysłu: drzewnego (tartak przy firmie Swedwood, zakłady

Swedwood i Golblat oraz kilka mniejszych zakładów stolarskich), metalowego (Fabryka Opakowań Blaszanych "Crown Packaging Polska Sp. z o.o."), chemiczno-gumowego (Zakłady Chemiczne Spółdzielnia Pracy produkujące wyroby gumowe – wykładziny gumowe, gumowe płyty uszczelniające, wyroby formowane) oraz odzieżowego (zakłady odzieżowe dawna "Alma"). Na terenie dawnego POMET-u znajduje się fabryka jachtów i części do nich. Z przemysłu spożywczego w mieście znajduje się kilka piekarni oraz ciastkarnia. Dawniej mieściła się tutaj Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska. Goleniów powoli traci swoje przemysłowe funkcje na rzecz Goleniowskiego Parku Przemysłowego. Goleniów jest członkiem Nowej Hanzy. Zdecydowanie, coraz większego znaczenie zaczyna nabierać również turystyka. Zaletą Goleniowa jest bowiem jego położenie w pobliżu akwenów wodnych (m.in. Jezioro Dąbie), który stanowią doskonałe zaplecze rekreacyjne i turystyczne. Bogactwo lasów i wód sprawia, że tereny wokół Goleniowa są rajem dla grzybiarzy i wędkarzy. Obecnie Goleniów jest także prężnym ośrodkiem kulturalnym i sportowym.

Największą atrakcją turystyczną Goleniowa jest oczywiście Stare Miasto. Cały jego obszar wpisany jest do rejestru zabytków. Największą atrakcją turystyczną miasta jest kościół św. Katarzyny. Jest to późnogotycka budowla z XV w. Świątynia budowana na fundamentach kościoła romańskiego. Obecnie to trójnawowy kościół z niższym prezbiterium i sklepieniem krzyżowym wspartym na czterech ośmiobocznych filarach. Warto zwrócić uwagę, wchodząc do wieży, iż u wejścia położony jest zdjęty z wieży dzwon. W swojej historii kościół służył również, jako świątynia dla protestantów (od 1534 r.). W okresie ofensywy zimowej 1945 r. został całkowicie zniszczony. Po wojnie został odbudowany (1957–1959).

Miłośnicy architektury sakralnej z pewnością powinni udać się do kościoła św. Jerzego (XX w.). Położony on jest w nowej części miasta. Został zbudowany w latach 70. XX w. na fundamentach kościoła przedwojennego. Obok kościoła znajduje się pomnik papieża Jana Pawła II oraz Chrystusa Miłosiernego. Poszukiwaczy obiektów sakralnych należy pokierować do ruin kaplicy św. Jerzego (XIII–XIV w.). Znajdują się one na terenie dawnego

cmentarza oraz dawnej osady Wyk. W 2004 r. trwały w tym miejscu badania archeologiczne. W konsekwencji prac odkopano zachowane fundamenty oraz fragmenty posadzek. Obecnie teren ruin i parku został uporządkowany i oświetlony i jest udostępniony do zwiedzania dla turystów, przy czym do samych fundamentów można zejść, podziwiać średniowieczne pozostałości kościoła oraz kilka znalezionych na terenie miasta i gminy niemieckich nagrobków.

Kolejnym punktem na turystycznej mapie Goleniowa jest Brama Wolińska (XV w.). Obiekt wybudowany z kamienia i cegły o wysokości 26 m. Jest to pięciokondygnacyjna budowla z oknami ostrołukowymi i półkolistymi. Obecnie Brama stanowi zabytek klasy "0". Mieszczą się w niej pomieszczenia pomocnicze Goleniowskiego Domu Kultury. Natomiast przejście pod bramą zostało zabudowane i obecnie mieści się tam Centrum Informacji Turystycznej. Będąc w tym miejscu warto podążyć dalej i zobaczyć większy fragment murów miejskich (XIV–XV w.). Głównym budulcem do ich stworzenia były kamienne i cegła. Najpiękniejsza część znajduje się nad rzeką Iną. W tym miejscu znajduje się także cylindryczna Baszta Prochowa i ośmioboczna Baszta Mennicza, w której bito monety a obok umiejscowiona jest furta wodna.

Spacerując po mieście można również zwiedzić spichlerz nad Iną (XVIII w.). Obiekt wybudowany w stylu szachulcowym. Jest to wysoki, trzykondygnacyjny budynek znajdujący się na terenie dawnego portu rzecznego. W trakcie spaceru warto udać się Promenadą nad Iną, aby w stojących tam rzeźbach odnaleźć legendy dotyczące miasta i regionu.

Z pewnością wart odwiedzenia jest również zespół budynków szkoły (1896–1900) z czerwonej cegły, w którym obecnie mieści Gimnazjum nr 1 im. Noblistów Polskich w Goleniowie (ul. Kilińskiego 11). Obiekt został wybudowany na terenie dawnych wałów, w miejscu rozebranych koszar. Po odremontowaniu budynku ze zniszczeń wojennych w roku 1953 przeniesiona została tutaj szkoła podstawowa. Gmach nosi cechy neogotyckie z bardzo starannie wykończoną fasadą główną, zdobioną profilowanymi gzymsami, fryzem koronacyjnym, wieloma kształtkami glazurowanymi na czarno i ozdobnymi ryzalitami mieszczącymi

dwa wejścia główne. W górnej części pomiędzy wysokimi ostrołukowymi oknami widnieją herby miasta. W podobnym stylu wzniesiono budynek poczty (koniec XIX w.) oraz budynek sądu rejonowego z czerwonej cegły (neogotyck, początek XX w.).

Pomimo pewnych zastrzeżeń (możliwość wejścia do środka) będąc w Goleniowie warto wybrać się do goleniowskiego zakładu karnego. Zespół budynków (obecnie część z nich wpisano do rejestru zabytków) powstał na początku lat 80. XIX w. Część obiektów przetrwała w niezmiennym stanie do czasów obecnych. Trzy z nich zawierają architektoniczne elementy neogotyckich sklepień, łuków i rozet. W czasie II wojny światowej przetrzymywano tutaj antyfaszystów, po jej zakończeniu więzienie wykorzystano do osadzenia zbrodniarzy wojennych. W latach 1946–1947 na terenie jednostki powstało Przedsiębiorstwo Obróbki Metalu zatrudniające więźniów.

Spacerując po mieście warto udać się do goleniowskiej wieży ciśnień (obok szpitala), wybudowanej na przełomie XIX–XX w. Ciekawym obiektem na mapie turystycznej miasta jest kolejowa wieża wodna przy dworcu (1912) z szachulcową głowicą. Co ciekawe do dziś dostarcza wodę budynkom dworcowym. Z pewnością wielce relaksujący będzie spacer po goleniowskich plantach z Pomnikiem Niepodległości oraz Parku XXX-lenia. Ten ostatni to największy miejski park w Goleniowie. Położony jest na lewobrzeżnej części miasta (ul. Szczecińska i C.K. Norwid). W poprzednich dziejach miasta był to teren dawnego niemieckiego i żydowskiego cmentarz. Co ciekawe zachował się układ alejek sprzed wojny. Żydowski cmentarz został zniszczony przez Niemców. Do dziś nie zachowały się żadne nagrobki. Obecnie znajduje się tutaj plac zabaw, drewniane rzeźby (owoce goleniowskich plenerów rzeźbiarskich) oraz pomnik pamięci ofiar II wojny światowej – kamień pamięci z tablicami w 5 językach (polskim, czeskim, niemieckim, hebrajskim i rosyjskim). Innym parkiem miejskim jest park im. Ignacego Jana Paderewskiego. W parku znajduje się dawny pałacyk myśliwski, który obecnie spełnia wymagania nadleśnictwa Goleniów. Największą atrakcją tegoż parku jest kamień pamięci poświęcony w 1995 r.

Dla aktywnych turystów, chcących głównie obcować z przyrodą doskonałą propozycją będą wędrowki po lasach Puszczy Goleniowskiej (położonej na Równinie Goleniowskiej, na wschód od jeziora Dąbie i Zalewu Szczecińskiego). Puszcza objęta jest ochroną w formie dwóch obszarów Natura 2000 "Puszcza Goleniowska" (obszar ptasi) i "Ostoja Goleniowska" (obszar siedliskowy). Na terenie gminy Goleniów umiejscowiony jest rezerwat przyrody „Uroczysko Święta” (położony jest u wschodnich brzegów Odry, obejmuje głównie fragmenty torfowiska wysokiego oraz lasów bagiennych z licznymi stanowiskami będących pod ochroną kilku gatunków paproci i krzewów).

Również dolina rzeki Iny dostarcza wielu wrażeń i atrakcji. Ina jest bowiem miejscem spływów kajakowych. W Puszczy Goleniowskiej nieopodal Bącznika rozpoczyna się szlak kajakowy "Meandry Iny" (długości 33,5 km), który prowadzi przez Zabród, Goleniów, Modrzewie i Bolesławice do Inoujścia, a następnie już wodami jeziora Dąbie do ośrodka żeglarskiego w Lubczynie. W powiecie goleniowskim obowiązuje zakaz pływania jednostkami z napędem motorowym.

Dla turystów chcących ruszyć w leśną głąsę wyznaczono kilka ścieżek rowerowych. Wśród nich jest „Do królewskiego źródła, piekielnej doliny i kościółka w kratę (długość 16 km). Trasa rozpoczyna się w Goleniowie i wiedzie przez Zabrodzie i Podańsko. Kolejna trasa poprowadzona została z Goleniowa przez Marszewo, Dolinę Gowienicy, Burowo i Budno (24 km). Nazwana została „Do króla puszczy i nad Dolinę Gowienicy”. Tytułowym królem puszczy jest leciwy „Dąb Pańszczyźniany”. Poszukiwaczy pięknych i malowniczych zdjęć z wakacji z pewnością zauroczy trasa ścieżki rowerowej „Gminne krajobrazy”. Poprowadzona została ona z Goleniowa przez Żdźary, Łaniewo, Krępsko oraz Żdźarską Łąkę. Na trasie można podziwiać wspaniałe krajobrazy i urokliwe zakątki. Bardzo podobna pod względem urozmaicenia rzeźby terenu jest trasa zatytułowana „Nad wodę, po słońce i zapach łąk” (31 km). Wiedzie ona z Goleniowa przez Warcisławskie zakole, Lubczyna, Borzysławiec, Komarowo i Łozienice. Bardzo ciekawie zapowiada się również przejażdżka „Szlakiem korowodów Nocy Świętojańskiej i tajemnic przeszłości” (21 km). Droga wiedzie z

Goleniowa przez Górę Dziwnów, Łęsko, Bącznik i Bolechowo. Ostatnią trasą rowerową jest droga nazwana „Przez Górę Dzwonów do lipy Anny” (31 km). Wiedzie ona z Goleniowa przez Góra Dzwonów, Łęsko do lipy "Anna" (według legendy miała pod nią odpoczywać żona księcia pomorskiego Bogusława X Anna Jagielonka), następnie do Kliniska i Rurzyc.

Obowiązkowym miejscem przystanku w mieście jest Ośrodek Dokumentacji Dziejów Ziemi Goleniowskiej „Żółty domek”. Jego siedzibą jest kamieniczka mieszcząca z 1864 r., która od charakterystycznej klinkierowej cegły popularnie nazywana jest "Żółtym Domkiem". Wewnątrz znajdziemy dwie wyodrębnione pracownie: informacji historycznej i współczesnej, które gromadzą opracowania i artykuły z zakresu historii Goleniowa, wspomnienia i relacje jego przedwojennych i powojennych mieszkańców, dokumenty oraz inne zabytki i pamiątki przeszłości. Opracowują także scenariusze i realizują lekcje historii regionalnej. Na trzech kondygnacjach Ośrodka znajdują się ekspozycje dotyczące: codziennego użytku i narzędzi rolniczych, zabytków z okresu sprzed lokacji miasta, narodzin miasta (nadanie praw miejskich przez Barnima I w 1268 r. i przynależności Goleniowa do Hanzy), walk o Goleniów w marcu 1945 r. (wysiedlenie ludności niemieckiej i napływ pierwszych polskich osadników oraz dokumentująca odbudowę miasta, jego rozwój).

W mieście funkcjonuje również Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie. Poza działalnością podstawową placówka organizuje formy kulturalno–edukacyjne takie jak: spotkania autorskie, plebiscyty, lekcje biblioteczne, wystawy i wystawki, konkursy oraz zajęcia terapeutyczne dla dzieci.

Głównym animatorem kultury w mieście jest Goleniowski Dom Kultury, przy którym działa m.in. Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Goleniowskiej "Ina". Mieszkańcy miasta działają również we własnych zespołach muzycznych wielu gatunków. Do najślynniejszych muzyków pochodzących z Goleniowa należy gitarzysta rockowy Jarosław Chilkiewicz "Chilek", współpracujący m.in. z Ewelina Flintą.

Kolejnym projektem artystycznym związanym

z Goleniowskim Domem Kultury jest Teatr Brama (polski teatr alternatywny, założony w 1996 r. w Goleniowie przez Daniela Jacewicza). Formacja jest gospodarzem Ogólnopolskich Spotkań Teatralnych Bramat oraz współorganizatorem Wiejskiego Festiwalu Sztuki w Strzelewie. Najlepszym przykładem wpływu Teatru na lokalną społeczność jest działalność różnych, większych i mniejszych grup teatralnych, prowadzonych przez wychowanków Teatru (Teatr Krzyk w Maszewie, Pomarańcze W Uchu Na Skarpie Bez Kartki w Goleniowie, Teatr w Krzywym Zwierciadle w Stepnicy). Wszystkie te zespoły istnieją samodzielnie, mają na swoim koncie własne dokonania (przede wszystkim Teatr Krzyk, zaliczany do najciekawszych inicjatyw polskiej alternatywy teatralnej), a jednocześnie nie odżegnują się od swoich korzeni, co więcej ściślej współpracują z Bramą (która również włącza się w projekty grup pochodnych, np. Ogólnopolska Biesiada Wejrzenia w Maszewie).

Tradycje Goleniowa jako członka Hanzy niemieckiej są wykorzystywane również i dziś, głównie w sferze kulturalnej. Z tego powodu co kilka lat organizowany jest Festiwal Hanzeatycki.

Bazę noclegową w mieście zapewniają 3 hotele, a w okolicy gospodarstwa agroturystyczne. Z kolei zaplecze gastronomiczne to bogata oferta restauracji, pubów, barów, kawiarni i pizzerii.

Na terenie Goleniowa działają przedszkola publiczne, szkoły podstawowe i gimnazja. W mieście funkcjonują również szkoły ponadgimnazjalne (I LO im. Stefana Żeromskiego, wchodzące w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych, Zespół Szkół Zawodowych, składający się z zasadniczej szkoły zawodowej i technikum handlowego, drzewnego, ekonomicznego, hotelarskiego oraz informatycznego oraz Zespół Szkół Specjalnych) oraz artystyczne (Szkoła Muzyczna I stopnia).

Goleniowska młodzież może brać udział w zajęciach piłkarskich w Miejskim Klubie Sportowym "Ina" (występujący obecnie w IV lidze zachodniopomorskiej). Do ważniejszych klubów miejskich należą także: klub kolarski JF "Duet-Cetan", UKS "Barnim" Goleniów (siatkówka kobiet i lekkoatletyka) oraz powstały w 2012 roku Hanza

Goleniów (piłka nożna i lekkoatletyka) który zrzesza sporą liczbę członków. Jednym z animatorów sportu jest Goleniowski Młodzieżowy Dom Sportu. Od roku 1989 organizowana jest w mieście Goleniowska Mila Niepodległości, umieszczona w oficjalnym kalendarzu Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Impreza organizowana jest co roku 11 listopada w dniu Narodowego Święta Niepodległości. W jej skład wchodzi: bieg na dystansie 300 m (dla przedszkolaków), bieg na dystansie 1 mili (dla uczniów szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych), bieg na dystansie 1 mili w kategorii "Open" o Puchar Burmistrza Gminy Goleniów oraz bieg na 10 km. Na Goleniowskiej Mili Niepodległości gościły takie gwiazdy sportu jak: Renata Mauer, Monika Pyrek, Robert Korzeniowski, Matteo Palumbo, Małgorzata Rydz, Otylia Jędrzejczak, Marek Kolbowicz i Tomasz Kucharski. Biegi objął patronatem honorowym Polski Komitet Olimpijski. Do innych imprez sportowych organizowanych w mieście należy także Gala sportu szkolnego. Corocznie na imprezę zapraszani są uczniowie, którzy osiągnęli znaczące sukcesy w imprezach zorganizowanych w ramach sportowego współzawodnictwa szkół w ubiegłym roku szkolnym oraz ich rodzice i nauczyciele.

Do osób związanych z Goleniowem należą: Patrycja Ciemniowska (autorka książki „Miłość warta drugiej szansy”), Marek Leśniak (były polski piłkarz, reprezentant Polski), Grzegorz Schneider (polski perkusista), Tom Swoon (właśc. Dorian Tomasiak polski didżej).

Wydarzenia w miejscowości

- 1 Jarmark Świętojański Goleniów 20.06 - 21.06.2015
- 2 XXVII Goleniowska Mila Niepodległości 2015 11.11.2015
- 3 Kabaret: Hrabi 29.04.2016
- 4 Goleniowski Jarmark Urodzinowy 2016 14.05.2016
- 5 Goleniów Rock City - Festiwal Rock Hard Ride Free 2016 w Goleniowie/Park Przemysłowy 24.06 - 25.06.2016
- 6 VII Piknik Bądź Fit 03.09.2016
- 7 Goleniowskie Spotkanie Bramat 2016 08.09 - 11.09.2016
- 8 XXVIII Goleniowska Mila Niepodległości 11.11.2016
- 9 Mikołaje są wśród nas, Goleniów 2016 06.12.2016
- 10 MIKOŁAJKI NA LODZIE, Goleniów 2016 06.12.2016 06.12.2016
- 11 Rozbiegany Goleniów zaprasza na 3. Mikołajkowy Bieg dla Dzieci ze św. Mikołajem, 2016 06.12.2016
- 12 Mistrzostwa w Połowie Troci i Łososia - INA 2017 07.01.2017

- 13 Koncert Mary No Wane, Goleniów 2017 14.01.2017
- 14 Warsztaty i wieczór poezji * Poetry slam Goleniów 2017 20.01.2017 15.01.2017
- 15 Wieczory z Klasyką. Recital fortepianowy Patryka Kusiaka, Goleniów 2017 21.01.2017
- 16 Premiera Teatru Brama "Psyrcle" – Goleniów 2017 21.01.2017
- 17 Koncert goleniowskiej wokalistki Asi Stanuch - "Szczęście masz w sobie", Goleniów 2017 27.01.2017
- 18 Soundedit '16 - Projekt „Metropolis” w Goleniowie! 2017 29.01.2017
- 19 Gaba Kulka solo 03.02.2017
- 20 Spektakl Andrzeja Pacuły "Mężczyzna idealny. Komedia terapeutyczna", Goleniów 2017 03.02.2017
- 21 Koncert Orkiestry Perkusyjnej „Gamelan”, Goleniów 2017 04.02.2017
- 22 V Kingdom Of Art * Goleniów , Szczecin 2017 17.02 - 19.02.2017
- 23 Koncert Charytatywny "Piosenki czarno - białe", Goleniów 2017 17.02.2017
- 24 Koncert Dead Lads 17.02.2017
- 25 VIII basenowe zawody smocznych łodzi w Goleniowie, 2017 18.02.2017
- 26 Dyplom ATA – Triodram 19.02.2017
- 27 Koncert muzyki filmowej 25.02.2017
- 28 PSYRCLE spektakl wolontariuszy EVS Teatru Brama 07.04.2017
- 29 Ghost Dance 08.04.2017
- 30 Niesamowici Bracia Limbourg 23.04.2017
- 31 Index i Łaknienia 27.04 - 30.04.2017
- 32 Recital fortepianowy Artura Haftmana 03.05.2017
- 33 25 Międzynarodowy wyścig kolarski Bałtyk Karkonosze Tour 2017, II Etap: Goleniów – Chociwel 165.9 Km 18.05.2017
- 34 II Urodzinowy Bieg Nocny z okazji "Urodzin miasta Goleniowa" 19.05.2017
- 35 Urodziny Goleniowa 20.05.2017
- 36 Teatr Rozmaitości Gwitajcie "Supel Małżeński", Goleniów 2017 26.05.2017
- 37 Slam poetycki, czyli publiczna rywalizacja poetów, podczas której rolę jury pełni publiczność, Goleniów 2017 27.05.2017
- 38 Kabaret Ramol "Kraż życia", Goleniów 2017 28.05.2017
- 39 Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki "Dobre książki i kawa", Goleniów 2017 30.05.2017
- 40 Noc w bibliotece, Goleniów 2017 03.06.2017
- 41 Wystawa Laureatów Międzynarodowego XXVII Festiwalu Sztuki Pięknej COLOR ART 2017 w Goleniowie 08.06 - 15.08.2017
- 42 I Helenowski Bieg Przełajowy 10.06.2017
- 43 Klubik Mam z Goleniowa zaprasza rodziców na spotkanie pt. "Fakty i mity na temat karmienia piersią", Goleniów 2017 13.06.2017
- 44 III Koncert Uwielbienia, Goleniów 2017 15.06.2017
- 45 Koncert zespołu Marry No Wane, Goleniów 2017 16.06.2017
- 46 Tuptuś Race 2017 24.06.2017
- 47 Wielka Parada Rowerzystów - 2017 24.06.2017
- 48 Jarmark Świętojański, Park Miejski przy Szczecińskiej, Goleniów 2017 24.06 - 25.06.2017
- 49 Dni Golczewa 2017 30.06 - 01.07.2017
- 50 I Goleniowski Bieg Na 5 I 10 km 01.07.2017
- 51 Bitwa Kapel: Tęgie Chłopy vs. Warszawska Orkiestra Sentymentalna 02.07.2017
- 52 Goleniów Summer Cup 2017 11.08.2017
- 53 XVIII Goleniowskie Spotkania Teatralne BRAMAT 2017 - Teatr angażujący społeczność. 27.08 - 03.09.2017
- 54 Spektakl Ghost Dance, Goleniów 2017 30.08.2017
- 55 Koncert "Piosenki Starszych Panów", Goleniów 2017 24.09.2017

- 56 Czeska grupa teatralna Teď nádech a leť przedstawia spektakl: "Kura nie jest ptakiem, Ukraina nie jest za granicą" ("Kurica nie ptica, Ukraina nie zagranica"), Gryfino 2017 11.11.2017
- 57 Marek Dyjak - koncert [kwartet] - Goleniów 18.11.2017
- 58 Koncert Kwadrat Trio 27.01.2018
- 59 Monodram komediowy Pawła Burczyka! 09.02.2018
- 60 Spektakl "Ghost Dance" 11.02.2018
- 61 Koncert musicalowy "W blasku świateł" 11.02.2018
- 62 Spotkanie z Krystyną Jandą! 13.02.2018
- 63 koncert "Muzyczna podróż" 17.02.2018
- 64 NIKT – koncert rockowy promujący płytę RUNDA 3 24.02.2018
- 65 XV Jubileuszowe Spotkania z Kulturą Ukraińską 03.03 - 04.03.2018
- 66 Spotkanie "Moda - szyk - styl w kwiecie wieku" 08.03.2018
- 67 Spektakl dla dzieci "Sen Marudy" 09.03.2018
- 68 koncert "Megitza dla kobiet" 10.03.2018
- 69 Monodram Krystyny Podleskiej "Mój boski rozwód" 10.03.2018
- 70 Spotkanie autorskie z Przemysławem Piotrowskim 14.03.2018
- 71 Spotkanie z Sabiną Baral prowadzi Katarzyna Kolenda-Zaleska 16.03.2018
- 72 60 lat GDK: Koncert "Leć głosie..." 18.03.2018
- 73 koncert JAROCKI&RYDZ DuO 24.03.2018
- 74 Melo - nie - dramat Andrzej Poniedziałki 05.04.2018
- 75 Dziecięcý Koncert Wiosenny 05.04.2018
- 76 III Przegląd Teatrów UTW Województwa Zachodniopomorskiego 07.04.2018
- 77 koncert "Jerzy Holz in Memoriam" 07.04.2018
- 78 Wieczór Stand-Up Comedy: Brudzewski, Biskup, Skóra 11.04.2018
- 79 "Raz na ludowo" 15.04.2018
- 80 60 lat GDK: Koncert "Taka piosenka, taka ballada" 21.04.2018
- 81 Sprzątanie rzeki Iny 22.04.2018
- 82 Night Crawlers 05.05.2018
- 83 Spotkanie autorskie z Elżbietą Dzikowską 08.05.2018
- 84 Spotkanie autorskie z Jerzym Górskim Najlepszym 10.05.2018
- 85 Koncert oho!koko 11.05.2018
- 86 XXVIII Międzynarodowy Festiwal Sztuki Pięknej Color Art 15.05 - 19.05.2018
- 87 Spotkanie autorskie z Antonim Piechniczkiem 17.05.2018
- 88 Spektakl plenerowy Carmen Funebre 18.05.2018
- 89 Spotkanie z Grzegorzem Gołębiowskim 25.05.2018
- 90 Biesiada z "Ramolem" 26.05.2018
- 91 Dzień Dziecka w Goleniowie 27.05.2018
- 92 Koncerty Bajkowe 03.06.2018
- 93 60 lat GDK- koncert „ Brzdąc...i co z niego wyrosło?" 16.06.2018
- 94 Spektakl Teatru Brama „Sen Marudy” 16.06.2018
- 95 Goleniów Athletics Park 2018 20.06.2018
- 96 Goleniów Athletics Park 2018 20.06.2018
- 97 Biegiem na Wakacje! 23.06.2018
- 98 Urodziny Goleniowa 30.06.2018
- 99 Sylwia Grzeszczak 30.06.2018
- 100 Serce Miasta: Koncert Podkultury 08.07.2018
- 101 STAN GER. - koncert plenerowy/Goleniów 10.08.2018
- 102 Koncert na Letnim: Ułani Kapitalizmu + STARte 18.08.2018
- 103 Otwarcie Festiwalu Ludzka Mozaika - widowisko plenerowe „The Wall” 24.08.2018
- 104 Festiwal Ludzka Mozaika 24.08 - 02.09.2018
- 105 Serce Bohemii - Domówka - Goleniów 28.08.2018

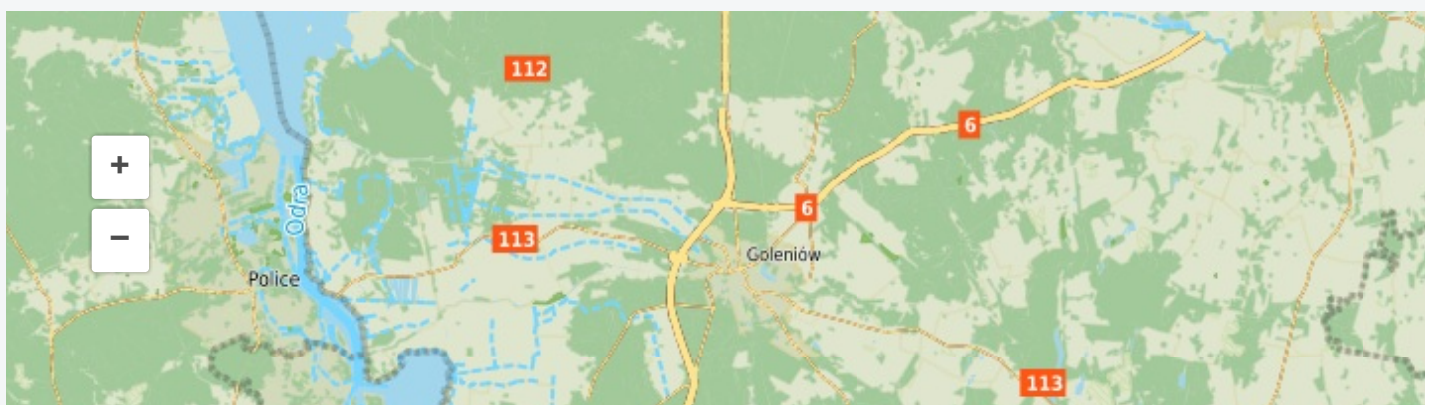
- 105 Sonia Bonosiewicz - Domowka - One woman snow 28.09.2018
- 106 Spotkanie z reżyserem Krzysztofem Zanussi 04.10.2018
- 107 Inauguracja smoczkowego drzewka w Goleniowie 07.10.2018
- 108 Klubik Mam z Goleniowa - Jak żyć zdrowo w zgodzie z naturą? 09.10.2018
- 109 Spektakl „Księżyc nad Buffalo” 26.10.2018
- 110 Spotkanie autorskie z Hanną Krall 08.11.2018
- 111 Narodowe Święto Niepodległości - 11 listopada 11.11.2018
- 112 XXX Jubileuszowa Goleniowska Miła Niepodległości 11.11.2018
- 113 Koncert stypendystów Burmistrza Gminy Goleniów 25.11.2018
- 114 Spotkanie autorskie z himalaistą Adamem Bieleckim 28.11 - 28.12.2018
- 115 Dzień Wolontariusza i Festyn Organizacji Pozarządowych 01.12.2018
- 116 Festyn "Mikołaje są wśród nas" 06.12.2018
- 117 Spektakl "Kraina Śpiochów" 08.12.2018
- 118 Spotkanie autorskie z himalaistą Adamem Bieleckim 10.12.2018
- 119 Jacek Hugo-Bader - spotkanie autorskie w Goleniowie 12.12.2018
- 120 Jadłonomia, czyli spotkanie z Martą Dymek 25.01.2019
- 121 Koncert piosenek Agnieszki Osieckiej "Nie jesteś sama" 10.02.2019
- 122 Do zobaczenia, kasztanku! Promocja książki Piotra Słomskiego 12.02.2019
- 123 Intymnie. Walentynkowy koncert Lesji 14.02.2019
- 124 Spotkanie autorskie z Romanem Czejarkiem 15.02.2019
- 125 1 Rodzinny Turniej Ortograficzny 20.02.2019
- 126 Spotkanie autorskie z Jackiem Fedorowiczem 20.02.2019
- 127 Kabaret Nowaki - Za granicą żartu 23.02.2019
- 128 Koncert Luigi Pagano | "My Gipsy Soul" 02.03.2019
- 129 Komputerowy ćpun - spotkanie z Krzysztofem Piersą 04.03.2019
- 130 W starym kinie, czyli spotkanie ze Stanisławem Janickim 07.03.2019
- 131 Wieczór autorski z Ireną Brodzińską 08.03.2019
- 132 Dzień Kobiet z UTW 08.03.2019
- 133 Józef Skrzek Iggy Gwadera /koncert/ Back on the Streets 10.03.2019
- 134 Spotkanie autorskie z Mariuszem Szczygłem 12.03.2019
- 135 Teatr Brama - Moja Gra 15.03.2019
- 136 Koncert wiosenny + kawiarenka charytatywna 21.03.2019
- 137 Wieczór z klasyką - Kwartet „Befane” 23.03.2019
- 138 Koncert Mikromusic 30.03.2019
- 139 Michał Ogórek i Jerzy Kisielewski - spotkanie 03.04.2019
- 140 16. Spotkania z Kulturą Ukraińską 06.04.2019
- 141 Dziecięcy Koncert Wiosenny 11.04.2019
- 142 Koncert Janusza Radka 13.04.2019
- 143 Wianki Wielkanocne | Warsztaty DIY dla młodzieży i dorosłych 13.04.2019
- 144 Kresowe Pograjki w Gołonogu 19.04.2019
- 145 Wieczór z klasyką 27.04.2019
- 146 IX Goleniowskie Prezentacje "Raz na ludowo" 18.05.2019
- 147 Piotr Machalica - koncert Mój ulubiony Młynarski 18.05.2019
- 148 Bestseller Goleniów Athletics Park 2019 26.05.2019
- 149 Dzień Dziecka - Planty Goleniów 01.06.2019
- 150 O Jasiu i Małgosi i chatce z łakoci 02.06.2019
- 151 Spektakl dla dzieci pt. Nadchodzi Pippi 03.06.2019
- 152 Spotkanie z dr. Adamem Bodnarem Rzecznikiem Praw Obywatelskich 11.06.2019
- 153 Noc w bibliotece 2019 15.06.2019
- 154 Warsztaty filcowania biżuterii z wełny czesankowej 15.06.2019
- 155 Serce Miasta - Koncert Pierwsz // Sklep z Ptasimi Piórami 22.06.2019

- 156 Bestseller Goleniów Athletics Park 2019 26.06.2019
- 157 Spotkanie autorskie z Ewą Wachowicz 27.06.2019
- 158 XXIV Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny NAD INA 28.06 - 30.06.2019
- 159 Festiwal Baniek Mydlanych w Goleniowie! 07.07.2019
- 160 Serce Miasta - Koncert Czwarty // S M K K P M 04.08.2019
- 161 Bramat 2019 - XX Goleniowskie Spotkania Teatralne 05.09 - 08.09.2019
- 162 Wernisaż wystawy Walerego Siejtbałowa 06.09 - 27.09.2019
- 163 Spotkanie z himalaistami Denisem Urubką i Bogusławem Magrelem 13.09.2019
- 164 Michał Rusinek "Nic zwyczajnego. O Wiśławie Szymborskiej" 20.09.2019
- 165 Paryski romans | Teatr Muzyczny IWIA 21.09.2019
- 166 Warsztaty z filcowania wełny czesankowej dla dorosłych 28.09.2019
- 167 Koncert Pana Górskiego i SPółki 05.10.2019
- 168 Fantazja polska, czyli Paderewski All Inclusive 09.10.2019
- 169 Spotkanie z Krzesimirem Dębskim i recital Anny Jurkiszowicz 10.10.2019
- 170 Sonia Bohosiewicz - 10 sekretów Marilyn Monroe - koncert 14.10.2019
- 171 Mój dzikus - spektakl Justyny Sieńczyłto reż. Emilian Kamiński 14.11.2019
- 172 Teatr Naumiony SZAC 21.11.2019
- 173 Spotkanie autorskie z Wojciechem Mannem 30.11.2019
- 174 XVIII Festiwal Piosenki Harcerskiej i Turystycznej 30.11.2019
- 175 Koncert zespołu Dikanda 30.11.2019
- 176 Festyn "Mikołaje są wśród nas" 06.12.2019
- 177 Spektakl dla dzieci "Strażniczka magicznego lasu" 08.12.2019
- 178 Kosmiczne święta, czyli przedstawienie nie z tej ziemi 13.12.2019
- 179 Koncert Galowy 25. Konkursu Kołęd i Pastorałek 21.12.2019

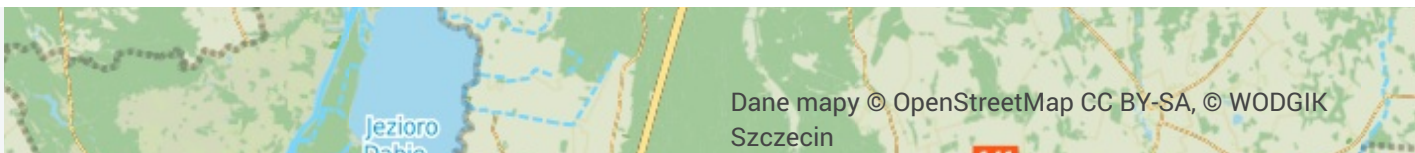
Media

Lokalizacja

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Pomorze
Zachodnie**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.